

מבוא

מאז מלחמת שלום הגליל בקיץ 1982 ועד עתה, כשנה לאחר מכן, שרויה המדיניות הישראלית במבוכה רבתי בכל הנוגע לבעית לבנון.

המבוכה וההתלבטות חוצות את כל קשת הנושאים המשפיעים על בטחונה ועל הישגי מדיניותה של ישראל ומעלות שאלות מרכזיות רבות: האם מטרותיה של ישראל בלבנון הן "מטרות רחבות" או "מטרות מצומצמות"? האם בטחון הגליל מותנה בטווח הנשק או בקיומו של אוחז הנשק? האם אנו רוצים בלבנון שבה שלטון מרכזי ריבוני לחלוטין, או בלבנון שניתן לקיים בה אזורים אוטונומיים שבהם אפשר לבסס סידורי בטחון אמינים? האם סוריה בלבנון היא מציאות זמנית או עובדה של קבע? האם מעורבות אמריקאית בלבנון היא מבחינת ישראל גורם מסייע או גורם מפריע? האם הנוצרים הלבנוניים (ובעיקר הפלנגות) הם "ידיד אמת" או גוף אינטרסנטי שנאמנותו זמנית? מה היא יכולתם האמיתית של הנוצרים האלה? האם הדרוזים בלבנון הם אויב או בעל ברית פוטנציאלי? האם סילוק אש"פ אפשרי או שחזרתו לביירות היא בלתי נמנעת?

שאלות אלה ורבות אחרות דורשות מענה, ולו חלקי בלבד, כדי לאפשר גישה מפוכחת ועניינית ליצירת מדיניות בטחון מציאותית ואמינה, ללא מחויבות לעמדות שננקטו בפומבי בעבר או להשקעה שכבר נעשתה ויש עכשיו להצדיקה מבחינה ציבורית. בדפים הבאים ננסה לבחון ולהעריך את מצבה של ישראל בלבנון היום, ולהעלות דרכים אפשריות להתווית המדיניות באשר לעתיד.